

Nieuwsbrief voortgang Beeldende begeleiding juli 2016

Stand van zaken

“Een ontwikkeling op gang brengen waarin beeldende begeleiding een vanzelfsprekende mogelijkheid is voor gasten van het hospice en hun naasten.” Dat was het doel van het project “Beeldende begeleiding van palliatieve patiënten en hun naasten in het hospice”. Deze ontwikkeling voortzetten en uitbreiden is waar we in 2016 vanuit Leerhuizen en als groep begeleiders mee bezig zijn. De beeldende begeleiding in de deelnemende hospices loopt door. En contacten met nieuwe hospices worden gelegd. Van de week werd ik gebeld door een hospice in Brabant. Zij willen graag beeldende begeleiding opzetten. In september heb ik een adviserend gesprek met ze. En we zoeken contact met andere begeleiders in het land. Een van hen is Anne Wijkhuis. Dank Anne, voor jouw verslag over de tot stand koming en inbedding van beeldende begeleiding in de organisatie van het Clarahofje: voortgekomen uit enthousiasme van de bewoners!

Beeldende begeleiding in het Clarahofje

In het maandelijkse teamoverleg van de verpleegkundigen juni 2016 keken we met elkaar terug op 2 jaar beeldende begeleiding in hospice Het Clarahofje. Ons komt mevrouw I voor de geest, de bewoonster die als eerste in Het Clarahofje ‘iets creatiefs deed’ samen met de beeldend begeleider. We herinneren ons onze blijdschap en verbazing toen mevrouw na de kennismaking, zowat dagelijks, ook zonder de begeleider, verder ging met ontdekken van het pastelkrijt. Ook nu ontroert het weer hoe deze bewoonster opfleurde: van een wat in zichzelf gekeerde vrouw werd ze iemand die trots haar pastelwerken liet zien als je op haar kamer kwam. Dit maakte aan alle medewerkers zichtbaar hoe belangrijk creatief werken voor haar was in haar laatste levensperiode. Zo groeide het besef en de wil bij de medewerkers deze creatieve mogelijkheid standaard aan te bieden aan toekomstige bewoners. De mogelijkheid tot creatief werken wordt nu bij de opname al aangegeven. Veelal maken de verpleegkundigen een paar dagen na opname de eerste afspraak voor kennismaken tussen bewoner en beeldend begeleider. Tenzij iemand heel ziek is, kan in principe elke bewoner het creatieve materiaal bekijken en even uitproberen of toekijken. Bezoekers en medewerkers kunnen met beeldende begeleiding kennis maken als de begeleider op een vaste middag zelf werkt aan de keukentafel. Een markant moment was het toen in de medische zorgdossiers de beeldende ontmoetingen voortaan werden vastgelegd als beeldende begeleiding! De term ‘dagbesteding’ verwijst toch naar iets anders! Naar buiten toe heeft beeldende begeleiding een plek op de vernieuwde website. Zo is beeldende begeleiding na 2 jaar echt ingebed in de organisatie van het hospice.

Anne Wijkhuis, beeldende begeleiding Het Clarahofje te Goes

De ontwikkeling gaande houden

Als groep begeleiders hebben we een netwerk gevormd. We hebben intercollegiaal contact via een app en komen twee maal per jaar bij elkaar voor intervisie.

Op mijn website staan vanaf begin september korte films over beeldende begeleiding. Verhalen verteld vanuit verschillende perspectieven geven een indruk van de betekenis die beeldende begeleiding kan hebben voor gasten en of hun naasten.

We hebben vanuit Leerhuizen Palliatieve Zorg voor het Congres Palliatieve Zorg december 2016 een voorstel ingediend voor een vrije presentatie over beeldende begeleiding waarin we anderen hopen te inspireren en wellicht daarna te ondersteunen in de implementatie van beeldende begeleiding.

In het najaar is de Masterclass “Beeldende begeleiding in de laatste levensfase”, voor kunstzinnig therapeuten, creatief therapeuten en kunstzinnig coaches die beeldende begeleiding willen gaan geven in het hospice. Informatie en opgave: www.leerhuizenpalliatievezorg.nl

Tot slot: een recente mooie ervaring

De verpleging zei: “Meneer gaat erg achteruit. Hij ligt stil in bed het liefst met de ogen dicht, omdat hij erg duizelig wordt als hij ze opent.” Toen vertelde ze me dat meneer heel gek was op zijn kleinkinderen, en dat hij altijd een goed contact met ze had. “Had??” “Ja, ze komen niet zo vaak meer.” was haar antwoord. Ik ging naar meneer toe. Meestal ga ik open, zonder plan, naar iemand toe. Maar nu nam ik vast mijn verzameling mooie doosjes mee. Meneer was erg moe. Ik moest het kort houden. Ik vertelde hem dat ik had gehoord dat hij zo erg veel hield van zijn kleinkinderen. Meneer lichte op. Ik vroeg hem hoe hij het zou vinden iets voor zijn kleinkinderen te maken, zodat hij ze iets speciaal van hemzelf zou kunnen geven. Meneer zuchtte diep: “Dat kan ik niet meer,” zei hij. Ik vertelde dat ik allerlei mooie doosjes had en dat sommige mensen daar wel eens een klein briefje in stopten. En dat – als het schrijven niet meer lukte – ze het aan mij konden “dicteren”. Dat vond meneer een heel mooi idee. Voorzichtig opende meneer zijn ogen en koos er twee uit: “Die met dat veulentje erop is voor K..” zei hij “ze is gek op paarden. En die roze met bloemen is voor L. “ Hij deed zijn ogen snel weer dicht. Ik ging naast hem zitten met pen en papier. Moeizaam zoekend naar woorden vertelde meneer wat ik op de briefjes moest schrijven. Toen was het een poosje stil. “Ik heb na het overlijden van hun oma aan de kinderen beloofd dat ik heel oud zou worden,” zei meneer, “Maar ik kan die belofte niet houden. Ik heb het niet in de hand. Schrijf dat ook maar op.” Toen ik later bij hem kwam om de doosjes met de net uitgeschreven briefjes erin te brengen sliep meneer alweer. Ik zette ze naast zijn bed en trok de deur zacht achter me dicht.

Ik wens u allen een mooie (na)zomer. Graag hoor ik van u terug over verdere ontwikkelingen. Hartelijke groet, mede namens Leerhuizen Palliatieve Zorg!

Karin Brandt, Beeldend begeleider in de hospicezorg

www.karinbrandt.nl

015-2121787 / 06 38 36 8899